

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
“ВЕТЕРИНАРНА ГІГІЄНА, САНІТАРІЯ І
ЕКСПЕРТИЗА”**

**Третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 212 “ВЕТЕРИНАРНА ГІГІЄНА, САНІТАРІЯ І
ЕКСПЕРТИЗА”**

галузі знань 21 “ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА”

**освітня кваліфікація: доктор філософії з ветеринарної гігієни, санітарії і
експертизи**

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

 Михайло БРОШКОВ
(протокол № 1 від 09 квітня 2022р.)

Освітня програма вводиться в дію з **01 вересня 2022р.**

Ректор Михайло БРОШКОВ
(наказ № від « »   2022р.)

Місто Одеса 2022 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми

«ВЕТЕРИНАРНА ГІГІЄНА, САНІТАРІЯ І ЕКСПЕРТИЗА»

1. Науково-методична рада: протокол № 4 від «31» березня 2022 р.

Голова науково-методичної ради

 Інна МАЛЕЦЬКА «31» 03 2022 р.

2. Сектор моніторингу якості освіти навчально-методичного відділу:

Керівник навчально-методичного відділу

 Вячеслав СЕДОВ «31» 03 2022 р.

3. Вчена рада факультету ветеринарної медицини:

Протокол № 7 від «28» березня 2022 р.

Голова вченої ради факультету ветеринарної медицини

 Катерина РОДІОНОВА «28» 03 2022 р.

Розробники:

1. Керівник робочої групи

Людмила ТАРАСЕНКО – завідувач кафедри ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи, доктор ветеринарних наук, професор

 «28» 03 2022 р.

Члени робочої групи:

2. Олександр РЕШЕТНІЧЕНКО – директор ННІ біотехнологій та аквакультури ОДАУ, професор кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва, доктор сільськогосподарських наук, професор

 «28» 03 2022 р.

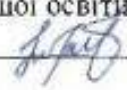
3. Катерина РОДІОНОВА – декан факультету ветеринарної медицини, доцент кафедри ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи, кандидат ветеринарних наук, доцент

 «28» 03 2022 р.

4. Марія ХІМІЧ – доцент кафедри ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи, кандидат ветеринарних наук, доцент

 «28» 03 2022 р.

5. Михайло КАРАВАНСЬКИЙ – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 212 "Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза"

 «28» 03 2022 р.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Анатолій ГОЖЕНКО – директор ДП Український НДІ медицини транспорту МЗ України
2. Інна ЛАВРІНЕНКО – кандидат ветеринарних наук, доцент, Полтавський державний аграрний університет

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	5
2. Позначення і скорочення.....	7
3. Профіль освітньо-наукової програми.....	8
4. Перелік компонент освітньо-наукової програми.....	17
5. Форма атестації здобувачів вищої освіти.....	20
6. Матриця відповідності програмних компетентностей компетентам освітньо-наукової програми.....	21
7. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої-наукової програми.....	22
8. Перелік використаних документів, на яких базується освітньо- наукова програма.....	23

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітньо-наукова програма (ОНП) – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Компетентність визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

Третій освітньо-науковий рівень має передбачати здобуття особою фундаментальної теоретичної та практичної підготовки (знань, умінь, навичок) за обраною спеціальністю (чи спеціалізацією), засад методології наукової та/або професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для виконання професійних завдань та обов'язків науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузі, здатності до самостійної науково-педагогічної діяльності в умовах закладів вищої освіти різного рівня акредитації.

На підставі цих положень прийнята (за термінологією Закону України «Про вищу освіту») така *структура освітньої програми*:

- 1) обсяг та термін навчання;
- 2) загальні компетентності;
- 3) професійні компетентності за спеціальністю;
- 4) перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньої програми;
- 5) вимоги до структури навчальних дисциплін.

Освітня програма використовується для:

- проведення ліцензійної та акредитаційних експертиз на провадження освітньої діяльності зі спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю;
- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів аспірантів;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;

- атестації аспірантів спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»;
- професійної орієнтації здобувачів вищої освіти.

Користувачі освітньої програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в Одеському державному аграрному університеті (далі - Університет);
- викладачі Університету, які здійснюють підготовку аспірантів спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»;
- Атестаційна комісія спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»;
- Приймальна комісія Університету;
- Стейкхолдери.

2. ПОЗНАЧЕННЯ І СКОРОЧЕННЯ

У цьому документі використані наступні позначення і скорочення:

- ЄКТС** — Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (англ. European Credit Transfer and Accumulation System);
- ОНП** — освітньо-наукова програма;
- ЗО** — позначення циклу загальної підготовки обов'язкової компоненти освітньо-наукової програми;
- ПО** — позначення циклу професійної підготовки обов'язкової компоненти освітньо-наукової програми;
- ЗВ** — позначення циклу загальної підготовки вибіркової компоненти освітньо-наукової програми;
- ПВС** — позначення циклу професійної підготовки вибіркової компоненти освітньо-наукової програми (згідно обраної спеціалізації);
- ОК** — освітня компонента освітньо-наукової програми;
- НК** — наукова компонента освітньо-наукової програми;
- ЗК** — загальні компетентності;
- ФК** — фахові компетентності;
- ПРН** — програмні результати навчання.

3. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

<i>1. Загальна інформація</i>	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Одеський державний аграрний університет Факультет ветеринарної медицини та біотехнологій Кафедра ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Доктор філософії Доктор філософії з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
Тип диплому та обсяг освітньої програми	PhD доктор філософії, 44 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	Акредитується вперше
Цикл/рівень	FQ-EHEA – третій цикл; EQF-LLL – 8 рівень; НРК України – восьмий кваліфікаційний рівень Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Передумови	Умови вступу визначаються нормативно - правовими актами, що регулюють питання підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у закладах вищої освіти. Наявність ступеня магістра з галузі знань 21 «Ветеринарна медицина»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http:// osau.edu.ua/
<i>2. Мета освітньо-наукової програми</i>	
Метою програми є підготовка висококваліфікованих науковців і науково-педагогічних працівників у галузі ветеринарної медицини за спеціальністю 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», шляхом здійснення наукових досліджень і отримання нових та/або практично спрямованих результатів, а також підготовки та захисту дисертацій.	
<i>3. Характеристика освітньо-наукової програми</i>	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань 21 «Ветеринарна медицина» Спеціальність 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії Освітня, дослідницька та прикладна. Наукові дослідження за новими та удосконаленими, практично спрямованими і вагомими теоретичними та методичними результатами

<p>Основний фокус освітньої програми</p>	<p>Дослідження біологічних, хімічних і фізичних чинників з метою аналізу ризиків для виробництва, переробки, зберігання, транспортування й реалізації харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Наукове обґрунтування забезпечення санітарно-гігієнічного контролю ланцюга виробництва, переробки й обігу харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження з метою гарантування їх безпечності та якості. - Аналіз показників безпечності та якості харчових продуктів, побічних продуктів тваринного походження та розроблення нових й удосконалення методів визначення та оцінки безпечності, що гарантують належний контроль, у т.ч. арбітражний. - Вивчення та аналіз впливу нових технологій та технічних рішень виробництва, переробки та обігу харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження на їх безпечність та якість з метою захисту довкілля, тварин і людей від небезпечних зооантропогенних і техногенних відходів. - Аналіз і оцінка ризиків, розробка критеріїв оцінювання санітарно-гігієнічного стану потужностей (об'єктів), що використовуються для виробництва та обігу харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження. - Аналіз, розробка та удосконалення системи моніторингу залишкових кількостей ксенобіотиків у живих тваринах, харчових продуктах і побічних продуктах тваринного походження тощо. <p>Гармонізація чинних нормативно-правових актів щодо безпечності та якості, ветеринарно-санітарного контролю за харчовими продуктами, побічними продуктами тваринного походження тощо до сучасних міжнародних вимог.</p> <p>Ключові слова: аналіз ризику, гігієна, санітарія, безпечність, якість, корми, харчові продукти, довкілля, санітарні заходи, контроль, потужності.</p>
<p>Особливості та відмінності</p>	<p>Освітня складова програми. Програма реалізується у невеликих групах дослідників. Вона передбачає диференційований підхід до аспірантів. Програма передбачає обов'язкові компоненти: 18 кредитів ЄКТС для навчальних дисциплін загальної підготовки (іноземна мова в науково-освітній діяльності; філософія науки; інноваційні технології в педагогіці вищої школи, статистичні методи обробки інформації в наукових дослідженнях), які передбачають набуття аспірантом загальнонаукових (філософських) компетентностей, мовних компетентностей, універсальних навичок дослідника; 14 кредитів ЄКТС передбачено на опанування обов'язкових освітніх компонентів професійної підготовки і педагогічну практику. Вибіркові освітні компоненти в освітній програмі становлять 12 кредитів.</p> <p>Наукова складова програми. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає здійснення власних наукових досліджень під керівництвом одного або двох наукових керівників з відповідним оформленням одержаних результатів у вигляді дисертації. Ця складова програми не вимірюється кредитами ЄКТС, а оформляється окремо у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є складовою частиною навчального плану.</p>

	<p>Особливістю наукової складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» є те, що окремі складові власних наукових досліджень аспіранти зможуть виконувати під час практичних занять з дисциплін професійної підготовки в багатопрофільній лабораторії ОДАУ отриманої в рамках міжнародного гранту.</p>
<p>4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Дослідницька та викладацька діяльність у сфері ветеринарної медицини та ветеринарної гігієни, санітарії та експертизи. Адміністративна та управлінська діяльність у сферах ветеринарної медицини, безпечності та показників якості харчових продуктів і кормів, контролю за дотриманням санітарного законодавства.</p> <p>Посади згідно класифікатора професій України: асистент (2310.2), доцент (2310.1), професор (2310.1), директор (керівник) малого промислового підприємства (фірми) (1312), директор (начальник) організації (дослідної, конструкторської, проектної) (1210.1), директор (начальник) професійного навчально-виховного закладу (професійно-технічного училища, професійного училища і т. ін.) (1210.1), директор (начальник, інший керівник) підприємства (1210.1), директор (ректор, начальник) вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і тощо) (1210.1), директор курсів підвищення кваліфікації (1210.1), директор науково-дослідного інституту (1210.1), директор центру підвищення кваліфікації (1229.4), завідувач (начальник) відділу (науково-дослідного, конструкторського, проектного та ін.) (1237.2), завідувач відділення у коледжі (1229.4), головний лікар ветеринарної медицини (1237.1), лікар ветеринарної медицини (2223.2), лікар ветеринарної медицини з безпеки та якості сільськогосподарських і харчових продуктів (2223.2), лікар ветеринарної медицини з гігієни та санітарії (2223.2), лікар ветеринарної медицини м'ясопереробних підприємств (2223.2), начальник (заступник) Головного управління Держпродспоживслужби області (міста, району) (1229.3), головний інспектор державного контролю (1229.1), головний державний аудитор (1229.1), молодший науковий співробітник (ветеринарна медицина) (2223.1), науковий співробітник (ветеринарна медицина) (2223.1), викладач вищого навчального закладу (2310.2), завідувач лабораторії (1229.4).</p> <p>Місце працевлаштування. Міністерство аграрної політики і продовольства України, Головні управління Держпродспоживслужби області (міста, району), заклади вищої освіти природничого спрямування, науково-дослідні інститути (станції, лабораторії), обласні та районні управління ветеринарної медицини.</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Навчання для розвитку та самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях наукових знань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих; - навчання на 8-ому (докторському) рівні НРК України у споріднених галузях наукових знань;

	<ul style="list-style-type: none"> - освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі і закордоном), що містять додаткові освітні компоненти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Підхід до викладання та навчання передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - впровадження активних методів навчання, що забезпечують особистісно-зорієнтований підхід і розвиток мислення у аспірантів (здобувачів); - тісна співпраця аспірантів (здобувачів) зі своїми науковими керівниками; - підтримка та консультування аспірантів (здобувачів) з боку науково-педагогічних працівників ОДАУ і галузевих науково-дослідних інститутів, у тому числі забезпечуючи доступ до сучасного обладнання; - залучення до консультування аспірантів (здобувачів) визнаних фахівців-практиків з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи; - інформаційну підтримку щодо участі аспірантів (здобувачів) у конкурсах на одержання наукових стипендій, премій, грантів (у тому числі у міжнародних); - надання можливості аспірантам (здобувачам) приймати участь у підготовці наукових проектів на конкурси Міністерства освіти і науки України; - безпосередню участь у виконанні бюджетних та ініціативних науково-дослідних робіт.
Оцінювання	<p>Освітня складова програми. Система оцінювання знань за дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового контролю. <i>Поточний контроль</i> знань проводиться в усній формі (опитування за результатами опрацьованого матеріалу). <i>Підсумковий контроль</i> знань у вигляді заліку/екзамену проводиться у письмовій формі, з подальшою усною співбесідою.</p> <p>У межах дисциплін, що забезпечують професійну підготовку, позитивні оцінки з поточного і підсумкового контролю можуть виставлятися автоматично, якщо здобувачем підготовлені та опубліковані наукові статті у збірниках, які входять до фахових видань та/або видань, які включені до міжнародних наукометричних баз. Кількість статей та їх тематика узгоджується з науковим керівником.</p> <p>Наукова складова програми. Оцінювання наукової діяльності здобувачів здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць, участь у конференціях, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи здобувача. Звіти здобувачів, за результатами виконання індивідуального плану, щорічно затверджуються на засіданні кафедри та вченій раді університету (факультету) з рекомендацією продовження (або припинення) навчання. Кінцевим результатом навчання здобувача є належним чином оформлений, за результатами наукових досліджень, рукопис дисертації, її публічний захист та присудження йому наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза».</p>

6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення існуючих та створення нових цілісних знань і професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 01 Здатність до науково-професійного іншомовного мовлення. Здатність використовувати іноземну мову для представлення наукових результатів в усній та письмовій формах, для розуміння іншомовних наукових та професійних текстів для спілкування в іншомовному науковому і професійному середовищах.</p> <p>ЗК 02 Здатність до цілісного викладу основних проблем філософії на рівні об'єктивного, ідеологічно незаангажованого сучасного бачення.</p> <p>ЗК 03 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 04 Здатність до використання інформаційних та комунікаційних технологій</p> <p>ЗК 05 Здатність до системного підходу і проведення наукових досліджень на рівні доктора філософії.</p> <p>ЗК 06 Здатність володіння методами математичного і алгоритмічного моделювання при аналізі проблематики наукового дослідження.</p> <p>ЗК 07 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних наукових джерел. Здатність працювати з різними джерелами інформації, аналізувати та синтезувати її, виявляти не вирішені раніше задачі (проблеми) або їх частини, формулювати наукові гіпотези.</p> <p>ЗК 08 Здатність організовувати творчу діяльність та процес проведення наукових досліджень.</p> <p>ЗК 09 Здатність оцінювати та забезпечувати високу якість виконаних робіт</p> <p>ЗК 10 Здатність бути критичним та самокритичним. Здатність критично сприймати та аналізувати чужі думки й ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, рецензувати наукові публікації та автореферати, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів.</p> <p>ЗК 11 Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 12 Здатність до прийняття обґрунтованих рішень</p> <p>ЗК 13 Здатність до розробки та реалізації наукових проектів та програм. Здатність розробляти та реалізовувати наукові проекти і програми в галузі ветеринарної медицини, гігієни, санітарії і експертизи, зокрема показників безпечності та якості харчових продуктів і кормів.</p> <p>ЗК 14 Здатність до педагогічної діяльності щодо організації та здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки студентів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 01. Комплексність у проведенні досліджень у галузі ветеринарної медицини, сфері гігієни, санітарії і експертизи.</p> <p>ФК 02. Здатність до ретроспективного аналізу наукового доробку у напрямі дослідження гігієни тварин, гігієни харчових продуктів і кормів.</p> <p>ФК 03. Комплексність у володінні інформацією щодо сучасного стану і тенденцій розвитку світової і вітчизняної ветеринарної науки, зокрема</p>

	<p>санітарії та гігієни тварин, гігієни харчових продуктів і кормів</p> <p>ФК 04. Здатність планування та управління часом підготовки дисертаційного дослідження</p> <p>ФК 05. Комплексність у проведенні критичного аналізу різних інформаційних джерел, авторських методик, конкретних освітніх, наукових та професійних текстів у галузі ветеринарної медицини, сфері гігієни тварин, санітарії і експертизи.</p> <p>ФК 06. Комплексність у виявленні, постановці та вирішенні наукових задач та проблем у галузі ветеринарної медицини, сфері гігієни тварин, санітарії і експертизи.</p> <p>ФК 07. Комплексність у формуванні структури дисертаційної роботи та рубрикації її змістовного наповнення.</p> <p>ФК 08. Здатність створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях.</p> <p>ФК 09. Комплексність у публічному представленні та захисті результатів дисертаційного дослідження.</p> <p>ФК 10. Здатність брати участь у критичному діалозі. Здатність брати участь у наукових дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію.</p> <p>ФК 11. Здатність до підприємництва та прояву ініціативи щодо впровадження у виробництво результатів дисертаційного дослідження.</p> <p>ФК 12. Комплексність у набутті та розумінні значного обсягу сучасних науково-теоретичних знань у сфері гігієни тварин, гігієни харчових продуктів і кормів</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 1. <i>Знання та розуміння іноземної мови, вміння та навички використовувати її для представлення наукових результатів в усній та письмовій формах, розуміння іншомовних наукових та професійних текстів, вміння та навички спілкування в іншомовному науковому і професійному середовищах, вміння працювати спільно з дослідниками з інших країн.</i></p> <p>ПРН 2. <i>Знання та розуміння теорії та методології системного аналізу, знання та розуміння етапів реалізації системного підходу при дослідженні процесів та явищ у ветеринарній гігієні, санітарії та експертизі, вміння та навички використовувати методологію системного аналізу в області гігієни.</i></p> <p>ПРН 3. <i>Знання та розуміння основних теоретичних понять у галузі інформаційних технологій та інформаційних систем. Знання методик та алгоритмів обробки великих масивів даних за допомогою інформаційних технологій. Вміння та навички використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, застосовувати інформаційні технології для обробки та аналізу результатів експериментальних досліджень та їх представлення.</i></p> <p>ПРН 4. <i>Знання основних понять математичної статистики та математичних методів моделювання. Вміння та навички застосовувати методи математичної обробки експериментальних даних та оцінки їх точності та достовірності.</i></p> <p>ПРН 5. <i>Знання та розуміння методів наукових досліджень, вміння та навички використовувати їх на рівні доктора філософії.</i></p> <p>ПРН 6. <i>Вміння та навички працювати з різними джерелами,</i></p>

	<p>вишукувати, обробляти, аналізувати та систематизувати отриману інформацію. <i>Розуміння</i> наукових статей у сфері обраної спеціальності. <i>Вміння та навички</i> працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of Science, Scopus та ін. <i>Вміння та навички</i> відслідковувати найновіші досягнення у гігієнічній науці та знаходити наукові джерела, які мають відношення до сфери наукових інтересів здобувача. <i>Знання, розуміння, вміння та навички використання</i> правил цитування та посилання на використані джерела, правил оформлення бібліографічного списку. <i>Знання та розуміння</i> змісту і порядку розрахунку основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності (індекс цитування, індекс Хірша (h-індекс), імпаکت-фактор. <i>Вміння та навички</i> аналізувати інформаційні джерела, виявляти протиріччя і не вирішені раніше проблеми або їх частини, формулювати робочі гіпотези.</p> <p>ПРН 7. <i>Вміння та навички</i> організовувати творчу діяльність та процес проведення наукових досліджень.</p> <p>ПРН 8. <i>Вміння та навички</i> оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ПРН 9. <i>Вміння та навички</i> критично сприймати та аналізувати чужі думки й ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів.</p> <p>ПРН 10. <i>Вміння та навички</i> генерувати власні ідеї та приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ПРН 11. <i>Знання, вміння та навички</i> розробляти та реалізовувати наукові проекти і програми в галузі ветеринарної медицини, у сфері санітарії гігієни тварин, гігієни харчових продуктів і кормів.</p> <p>ПРН 12. <i>Знання та розуміння</i> структури вищої освіти в Україні. <i>Знання та вміння</i> використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти. <i>Знання</i> специфіки науково-педагогічної діяльності викладача вищої школи. <i>Знання та вміння</i> використовувати сучасні засоби і технології організації на здійснення освітнього процесу. <i>Знання та вміння</i> використовувати різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами та інноваційні методи навчання.</p> <p>ПРН 13. <i>Вміння та навички</i> організовувати творчу діяльність, роботу над науковими статтями та доповідями. <i>Вміння та навички</i> виконувати належні, оригінальні і придатні для опублікування дослідження із санітарії, гігієни тварин, гігієни харчових продуктів і кормів та суміжних з ним сферах природничих наук. <i>Вміння та навички</i> організовувати самоперевірку відповідності матеріалів дисертаційного дослідження встановленими вимогам.</p> <p>ПРН 14. <i>Вміння та навички</i> здійснювати ретроспективний аналіз наукового доробку у напрямі дослідження ветеринарної санітарії, гігієни тварин, гігієни харчових продуктів і кормів</p> <p>ПРН 15. <i>Знання та розуміння</i> генезису розвитку наукової думки у галузі ветеринарної гігієни, санітарії та експертизи. <i>Вміння та навички</i> використовувати статистичні методи аналізу для встановлення тенденцій та динамічних процесів у ветеринарній гігієні, санітарії і експертизі.</p> <p>ПРН 16. <i>Вміння та навички</i> планувати та управляти часом підготовки</p>
--	---

	<p>дисертаційного дослідження.</p> <p>ПРН 17. <i>Вміння та навички</i> проводити критичний аналіз різних інформаційних джерел, конкретних освітніх, наукових та професійних текстів у галузі ветеринарної медицини, сфері гігієни тварин, гігієни харчових продуктів і кормів.</p> <p>ПРН 18. <i>Вміння та навички</i> виявляти та вирішувати наукові задачі та проблеми, що стосуються санітарії та гігієни тварин, гігієни харчових продуктів і кормів. <i>Вміння та навички</i> формулювати мету, задачі, об'єкт та предмет дослідження. <i>Вміння та навички</i> формувати структуру дисертаційного дослідження та рубрикацію його змістовного наповнення, а також представляти власні результати на розгляд колег.</p> <p>ПРН 19. <i>Вміння та навички</i> створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях. <i>Вміння та навички</i> брати участь у наукових дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію на конференціях, семінарах та форумах.</p> <p>ПРН 20. <i>Вміння та навички</i> публічно представляти, захищати результати дисертаційного дослідження, обговорювати їх і дискутувати з науково-професійною спільнотою. <i>Вміння та навички</i> використовувати сучасні засоби для візуальної презентації результатів дисертаційного дослідження.</p> <p>ПРН 21. <i>Вміння та навички</i> брати участь у критичному діалозі. <i>Вміння та навички</i> зацікавити результатами дослідження з гігієни тварин, гігієни харчових продуктів і кормів.</p> <p>ПРН 22. <i>Знання</i> концептуальних, теоретичних і методологічних основ ветеринарно-санітарної експертизи харчових продуктів.</p> <p>ПРН 23. <i>Вміння та навички</i> аналізу та оцінки біологічних, хімічних і фізичних чинників для виробництва, переробки, зберігання, транспортування й реалізації харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження.</p> <p>ПРН 24. <i>Знання</i> теоретичних і методичних основ забезпечення ветеринарно-санітарного контролю ланцюга виробництва, переробки й обігу харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження з метою гарантування їх безпечності та якості.</p> <p>ПРН 25. <i>Вміння та навички</i> розроблення нових й удосконалення чинних методів визначення та оцінки безпечності, що гарантують належний контроль показників безпечності та якості харчових продуктів.</p> <p>ПРН 26. <i>Знання</i> впливу нових технологій та технічних рішень виробництва, переробки та обігу харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження на їх безпечність та якість.</p> <p>ПРН 27. <i>Вміння та навички</i> аналізу ризиків, розробка критеріїв оцінювання ветеринарно-санітарного стану потужностей (об'єктів), що використовуються для виробництва та обігу харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження.</p>
	<p align="center">7. Ресурсне забезпечення реалізації програми</p>
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Розробники освітньо-наукової програми: 1 доктор ветеринарних наук, професор, 1 доктор сільськогосподарських наук, професор, 2 доценти – кандидати ветеринарних наук, 1 здобувач вищої освіти.</p> <p>Гарант освітньо-наукової програми доктор ветеринарних наук,</p>

	<p>професор.</p> <p>Науково-педагогічні працівники, задіяні до викладання лекцій професійно-орієнтованих дисциплін зі спеціальності мають наукові ступені та вчені звання, є висококваліфікованими фахівцями з досвідом дослідницької, управлінської, інноваційної діяльності, мотивовані до особистісного розвитку та підтримки високого рівня професіоналізму.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня усі науково-педагогічні працівники проходять навчання за програмами підвищення кваліфікації, приймають участь у конференціях, семінарах, тренінгах, вебінарах, майстер – класах, стажуваннях тощо.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Навчальний процес забезпечено учбовими приміщеннями, комп'ютерними та спеціалізованими лабораторіями, базами практик. Забезпеченість навчальними приміщеннями, лабораторіями відповідає потребі. Лабораторні заняття проводяться із використанням найсучаснішого обладнання багатoproфільної лабораторії отриманої за кошти Євросоюзу в рамках міжнародного проекту.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Належна забезпеченість бібліотеки підручниками та посібниками, вітчизняними і закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, доступ до джерел Internet, авторських розробок професорсько-викладацького складу. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення базується на сучасних інформаційних системах і технологіях та включає: бібліотечний фонд навчальної та наукової літератури, фахових періодичних видань, що відповідають профілю освітньої програми http://library-odau.blogspot.com/; Інституційний репозитарій http://lib.osau.edu.ua/jspsui/; Електронний каталог http://lib.osau.edu.ua:8080/; Офіційний веб-сайт ОДАУ http://osau.edu.ua/; доступ до мережі Інтернет; освітнє середовище на платформі MOODLE https://moodle.osau.edu.ua/; навчальні і робочі плани; навчально-методичне забезпечення дисциплін (робочі програми, силабуси, конспекти лекцій, методичні вказівки для практичних занять та самостійної роботи).</p>
8. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Індивідуальна академічна мобільність реалізується у рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітнянських відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Передбачена Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ОДАУ та може реалізовуватися відповідно до укладених угод про міжнародне співробітництво.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Навчання здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі закону «Про вищу освіту».</p>

4. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Розподіл змісту освітньо-наукової програми за компонентами

№	Група компонентів, цикл підготовки	Обсяг навчального навантаження здобувача вищої освіти		
		Обов'язкові компоненти	Вибіркові компоненти	Всього за весь термін навчання
1	Освітня компонента			
1.1	Компоненти загальної підготовки	18	-	18 (41 %)
1.2.	Компоненти професійної підготовки	14	12	26 (59 %)
2	Наукова компонента			
Всього за весь термін навчання		32 (73 %)	12 (27 %)	44 (100 %)

4.2. Перелік компонент освітньо-наукової програми

Шифр	Назва компонента	Кількість годин	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ				
<i>1.1. Компоненти загальної підготовки (шифр – ОЗ)</i>				
ОЗ 01.	Іноземна мова в науково-освітній діяльності	240	8	залік / екзамен
ОЗ 02.	Філософія науки	120	4	екзамен
ОЗ 03.	Інноваційні технології в педагогіці вищої школи	90	3	залік
ОЗ 04.	Статистичні методи обробки інформації в наукових дослідженнях	90	3	екзамен
Компоненти професійної підготовки (шифр – ОП)				
ОП 01	Санітарно-гігієнічне забезпечення технологій та експертиза продукції тваринництва	120	4	екзамен
ОП 02.	Методика і організація дисертаційного дослідження	120	4	екзамен
ОП 03	Організація і контроль санітарних заходів	120	4	екзамен
ПП 01.	Педагогічна практика*	60	2	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		960	32	
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ				
<i>2.1. Загальноуніверситетський каталог (шифр – ВЗ)</i>				
ВЗ 01.	Вибіркова дисципліна 1	90	3	залік
Всього загальноуніверситетський каталог		90	3	
<i>2.2. Професійний каталог (шифр – ВП)</i>				
ВП 01.	Вибіркова дисципліна 2	90	3	залік
ВП 02.	Вибіркова дисципліна 3	90	3	залік
ВП 03.	Вибіркова дисципліна 3	90	3	залік
Разом вибірових компонент		360	12	
РАЗОМ ЗА ОНП		1320	44	

*Педагогічна практика. Обов'язковою компонентою ОНП підготовки здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» є педагогічна практика, метою якої є набуття навичок здійснення навчально-виховного процесу у закладі вищої освіти та формування вмінь викладацької діяльності. Педагогічна практика передбачає наступні види діяльності:

- вивчення законодавчих та нормативно правових документів, що регулюють освітню діяльність у сфері вищої освіти в Україні;
- опрацювання внутрішньо положень щодо організації навчально-виховного процесу в Одеському державному аграрному університеті;
- вивчення досвіду викладання провідних викладачів університету під час відвідування занять з різних спеціальних дисциплін;
- методична робота з розробки комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни: навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи, питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів, комплексної контрольної роботи, післятестастійного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни;
- самостійне проведення лекцій та практичних занять;
- участь в оцінюванні якості контрольних та курсових робіт студентів;
- організація самостійної роботи студентів, проведення консультацій.

Термін проходження практики та її програма визначаються в індивідуальному плані аспіранта, затверджуються науковим керівником, узгоджуються із завідувачем випускової кафедри.

Наукова складова

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження, оприлюднення його результатів у вигляді публікацій (статті, патенти, технічні умови, тези, методичні рекомендації) та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

№ з/п	Елементи наукової компоненти	Терміни виконання (семестр) / якісні та кількісні показники							
		1	2	3	4	5	6	7	8
1	Вибір теми науково-дослідної роботи (обґрунтування актуальності та формування структурно-логічної схеми дослідження)	+							
2	Підготовка публікації у наукових фахових виданнях		1	1	1	1	1	1	
3	Підготовка публікації у виданнях, які включено до міжнародних наукометричних інформаційних баз даних							1	
4	Участь у наукових конференціях		1	1	1	1	1	1	
5	Підготовка розділів дисертаційної роботи		1	1	2	2	3	3	
6	Підготовка та захист дисертаційної роботи								+
7	Підсумкова атестація (звіт)	+	+	+	+	+	+	+	

4.3. Структурно-логічна схема підготовки

Позначення:

	<i>Обов'язкові компоненти спеціальності</i>
ОЗ	загальної підготовки
ОП	професійної підготовки
ПП	педагогічна практика
	<i>Вибіркові компоненти спеціальності</i>
ВЗ	загальної підготовки
ВП	професійної підготовки
НС	<i>Наукова складова</i>

I сем.	II сем.	III сем.	IV сем.	V сем.	VI сем.	VII сем.	VIII сем.
Іноземна мова в науково-освітній діяльності							
Філософія науки	Методика і організація дисертаційного дослідження	Педагогічна практика					
Статистичні методи обробки інформації в наукових дослідженнях	Санітарно-гігієнічне забезпечення технологій та експертиза продукції тваринництва	Організація і контроль санітарних заходів					
Інноваційні технології в педагогіці вищої школи	ВЗ 01 Вибіркова дисципліна	ВП 01 Вибіркова дисципліна 1					
	ВП 03 Вибіркова дисципліна 3	ВП 02 Вибіркова дисципліна 2					
Вибір теми науково-дослідної роботи	Підготовка розділів дисертаційної роботи						Підготовка та захист дисертаційної роботи
	Участь у наукових конференціях						
	Підготовка наукових публікацій						

5. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньо-наукової програми зі спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» передбачає оформлення дисертаційної роботи та її прилюдний захист у Спеціалізованій вченій раді та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження випускнику ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза».

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань у галузі аграрної науки та продовольства і оприлюднені у відповідних публікаціях.

Основними напрями дисертаційних досліджень є:

1. Вивчення впливу харчових добавок на санітарні, фізико-хімічні та біологічні показники якості м'ясопродуктів.
2. Моніторинг залишкової кількості антимікробних препаратів (антибіотики, сульфаніламід, нітрофуран) в сировині і продуктах тваринного походження.
3. Ветеринарно-санітарна оцінка продуктів забою тварин за біогельмінтозів (ехікокоз, дикроцеліоз, фасціольоз, монієзіоз та ін.).
4. Ветеринарно-санітарна оцінка якості продуктів забою худоби за різних стадій білково-жирової дистрофії
5. Ветеринарно-санітарна експертиза м'яса і субпродуктів нутрії (кролів) за різних умов утримання.
6. Ветеринарно-санітарна експертиза м'яса дичини
7. Розробка біологічно безпечних методів попередження пліснявіння м'ясопродуктів (ковбас, сосисок, копчень).
8. Моніторинг якості і безпечності молока коров'ячого незбираного в умовах фермерських господарств.
9. Ветеринарно-санітарне обґрунтування використання природних мінералів як ентеросорбентів для тварин і птиці.
10. Розробка ефективних засобів для профілактики мікотоксикозів і підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин і птиці.
11. Санітарно-гігієнічна оцінка новиз засобів для профілактики мікотоксикозів сільськогосподарських тварин і птиці.
12. Продуктивність і резистентність телят за використання «СУМШ КОРМОВА СТО ГА» в умовах нормативного мікроклімату.
13. Засоби профілактики стрес-факторів в умовах промислового тваринництва (свинарства, скотарства, вівчарства).
14. Засоби підвищення адаптації до дії стрес-факторів, загальної резистентності та продуктивності молодняку сільськогосподарських тварин і птиці.
15. Продуктивність і резистентність кролів за використання природних адаптогенів.
16. Розробка та впровадження у виробництво пробіотиків.
17. Санітарно-гігієнічна оцінка дезінфікуючих засобів.
18. Санітарно-гігієнічні аспекти підвищення ефективності вирощування молодняку сільськогосподарських тварин і птиці.
19. Санітарно-гігієнічні аспекти підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин і птиці.
20. Удосконалення методів визначення санітарно-гігієнічного стану (пилоче і мікробне забруднення, вміст газів тощо) тваринницьких приміщень.

6. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

	ОК							
	ОЗ 01.	ОЗ 02.	ОЗ 03.	ОЗ 04.	ОП 1	ОП 02	ОП 03	ПП 01
ЗК 1	x					x		
ЗК 2		x				x		
ЗК 3		x				x	x	
ЗК 4				x			x	
ЗК 5					x		x	
ЗК 6				x				
ЗК 7			x	x				
ЗК 8		x						
ЗК 9					x		x	
ЗК 10	x			x				
ЗК 11						x		
ЗК 12							x	
ЗК 13							x	
ЗК 14			x					x
ФК 1						x		
ФК 2						x		
ФК 3					x	x	x	x
ФК 4						x		
ФК 5			x	x				x
ФК 6					x	x	x	
ФК 7				x		x	x	
ФК 8							x	
ФК 9						x		
ФК 10						x		
ФК 11						x		
ФК 12								x

**7. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ
ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ**

	ОК							
	ОЗ 01.	ОЗ 02.	ОЗ 03.	ОЗ 04.	ОП 01.	ОП 02.	ОП 03.	ПП 01.
ПРН 1	X					X		
ПРН 2						X		
ПРН 3			X	X		X		
ПРН 4				X				
ПРН 5		X				X		
ПРН 6						X		
ПРН 7		X				X		
ПРН 8						X		
ПРН 9		X						
ПРН 10						X		
ПРН 11						X		
ПРН 12			X					X
ПРН 13						X		
ПРН 14						X		
ПРН 15				X		X		
ПРН 16						X		
ПРН 17						X		
ПРН 18					X		X	
ПРН 19	X							
ПРН 20	X							
ПРН 21			X					X
ПРН 22					X			
ПРН 23					X			
ПРН 24					X		X	
ПРН 25					X			
ПРН 26					X			
ПРН 27							X	

8. ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

1. ДСТУ ISO 22000:2007 Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до будь-яких організацій харчового ланцюга (ISO 22000:2005, IDT). – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. 30 с.
2. ДСТУ ISO 22005:2009 Простежуваність у кормових та харчових ланцюгах. Загальні принципи та основні вимоги щодо розроблення та запровадження системи (ISO 22005:2007, IDT). Київ : Держспоживстандарт України, 2010. 6 с.
3. Закон України «Про ветеринарну медицину» ід 04.02.2021 № 1206-IX [Електронний ресурс]: Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1206-20#Text>
4. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01 липня 2014 року. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
5. Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>
6. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
7. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» від 22.07.2014 № 1602// ВВР. від 22.07.2014. № 1602-VII.
8. Класифікатор професій : ДК 003:2010. На заміну ДК 003:2005 ; Чинний від 2010-11-01. (Національний класифікатор України).
9. Класифікація видів економічної діяльності : ДК 009:2010. На заміну ДК 009:2005; Чинний від 2012-01-01. – (Національний класифікатор України).
10. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600. (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. №1254) URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>
11. Наказ МОН України від 06.11.2015 №1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою КМУ від 29 квітня 2015 року № 266». [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
12. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад.: В.М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А.В.

Ставицький, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. К.: ТОВ "Видавничий дім "Плеяди"", 2014. 100 с. ISBN 978-966-2432-22-0.

13. Постанова КМУ від 30.12.2015 р. №1187 "Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти" [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

14. Постанова КМУ від 23.03.2016 р. №261 "Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)" [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

15. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44.

16. Регламент (ЄС) Європейського Парламенту і Ради від 28.01.2002 р. № 178/2002, що встановлює загальні принципи і вимоги законодавства щодо харчових продуктів, створює Європейський Орган з безпеки харчових продуктів і що встановлює процедури у питаннях, пов'язаних із безпекою харчових продуктів.

17. Регламент (ЄС) Європейського Парламенту і Ради від 29.04.2004 р. № 882/2004 "Про офіційні заходи контролю, які застосовуються для забезпечення підтвердження відповідності з кормовим та харчовим законодавством, правилами здоров'я та захисту тварин".

18. Регламент (ЄС) Європейського Парламенту і Ради від 29.04.2004 р. № 852/2004 "Про гігієну харчових продуктів".

19. Регламент (ЄС) Європейського Парламенту і Ради від 29.04.2004 р. № 853/2004, що встановлює спеціальні гігієнічні правила для харчових продуктів тваринного походження.

20. Регламент (ЄС) Європейського Парламенту і Ради від 29.04.2004 р. № 854/2004, що встановлює особливі правила організації офіційного контролю за продуктами тваринного походження, що призначенні для споживання людиною.

21. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. К., 2006. 35с. ISBN 966-7043-96-7.